Senast reviderat: 2026-10-06 rev 3
Dokumentet gäller för: Sektionen för Hematologi och Koagulation
Innehållsansvarig: Katarina Olsson Lundberg: Leg. sjuksköterska, Aferessjuksköterska, ACFD
Godkänd av: Martin Stenson, Sektionschef
Jan-Erik Johansson, Överläkare, CGT-överläkare, CPD, PD, ACFMD, MCFMD

B27 Bilaga 7
Venesectio i samband med fotoferes

Patienter som genomgått allogen stamcellstransplantation kan vara i behov av venesectio pga. transfusionsorsakat ferritinöverskott. Om dessa patienter dessutom behandlas med fotoferes pga. GVHD kan venesectio utföras i samband med fotoferes då man aktivt kan välja att inte ge tillbaka koncentratet av erytrocyter som samlats i fotoferes-setets returpåse under behandlingen.

Venesectio i samband med fotoferes ordineras av aferesansvarig CGT-öl. I patientens Vårdplan anges målvärde för ferritin samt gränser för Hb då venesectio kan utföras.
Nedan följer standardplan:

- Venesectio 1g/månad om provsvar tillåter.
- Utförs på fotoferesdag 2 i cykeln.
- Hb-gräns för venesectio c:a 120, rådgör med afereslläkare i tveksamma fall.
- Målvärde ferritin ≤ 500.
- Eftervärde Hb tas de 3 första gångerna efter venesectio i samband med fotoferes, därefter endast efter ordination av ansvarig läkare på pat. med tveksamma förvärden.
- Ferritinvärde följs var 3:e månad.

Utförande:

- Fotoferesbehandlingen utförs som vanligt fram tills det att buffycoaten skickats ut i behandlingspåsen (T).
- Invänta att returpåsen (R) fyllts.
- När centrifugklockan tömts och stannat, innan fasen där Uvadex tillsätts, tryck på STOPP- knappen.
- Gå in i Inställningar och tryck på pilen tills BLODPRIME syns i det högra, nedre fältet.
- Aktivera BLODPRIME genom att hålla in knappen tills det växlar från AV till PÅ.
- Ändra återtransfusions-volymen från 20 ml till 40 ml. Detta gör att alla UV-aktiverade celler kommer att ges tillbaka till patienten innan returen avbryts efter behandlingen. Observera att vid de fall där patienten har ett lägre Hb än brukligt vid venesectio men bör tappas ändå enligt CGT-läkare, kan återtransfusionsvolymen höjas efter behov, exempelvis 100–150 ml för att undvika anemi.
- Tryck på SPARA.
- Tryck på START igen och fortsätt processen som vanligt med tillsättning av UVADEX och start av UV-aktivering.
- Efter att behandlingspåsen (T) återtransfunderats ges 40 ml av returpåsen (R) tillbaka innan processen stannar automatiskt. Alternativt 100–150 ml om detta ordinerats.
- Notera returpåsens kvarvarande volym på fotoferesprotokollet.
- Tryck på Ta bort och bekräfta **Avsluta utan återtransfusion** och koppla ifrån patienten och notera eftervärden i fotoferesprotokollet som vanligt.
- **OBS!** ta slaskrör ur retur-PVK/CDK och sedan ett eftervärde Hb, märk provetiketten med *”efter venesectio”* i kommentarsfältet. Slaskrör är nödvändigt då behandlingspåsens innehåll, som infunderats i retur-infarten, inte ger ett adekvat värde.

Referenser:

- Användarhandbok Therakos CELLEX Fotoferessystem, aktuell programvara
- Poster EBMT Pilot study: Evaluate the efficacy of Return bag Control during ECP as a viable method to treat transfusion induced Iron overload// E. Bacon et al